

LENIN TUJ VBLĀT

(По ленинскому пути)

VKP(Б) Okruzkomlān, VKP(Б) Kudymkarskāj rajkomlān da Okrispolkomlān organ.

№ 90 (1538) ijuļ 21 lunā 1937 god

PRESTUPNĀJ DELOEZ KĀĶOVSKĀJ MTS-ĒN

Kāčovskāj MTS-lān kolosoeza traktorrez 37, ĆTZ—traktorrez—3. Eta vlnān sija vermis vь tьrtņь par gāian plansā ijuļ 15 lun kezā, a enāz gārāma toko 80 procent vblā. Uzjn kačestvo āddān umāļ. Predsedatēļ Belinskāj kolhozis traktorrezēn gārēm-sā ez primit i kovsis 20 gektar gārņ mēdpāv. Tubzovskāj, Gordejevskāj i mukād kolhozzeis predsedatēļez vaitān vėškāta „eta vreditēļstvol, a ne uz, toko musā izvodālān“.

Mļjn-zā deloēs? Mļla umāļa uzalā Kāčovskāj MTS?

MTS-lān direktor Krivosokov, slān zamestitēļ Gladikov āktāmaš MTS aparātā zulikkezās, vorrezās, Ćzakkezās. Sļšsa esā okrug pasta Ćut ne vbdās assinš rodnaezsā kьskāmas nija MTS-as. Mēxanik Maļcev—Krivossokovlān svojak, Mendelejevaļn ākspeditor Mēxonosin—rodna, zavhoz Balujev—Gladikovlān svojak, razjeznāj mēxanik—Ketov—zulik, kādā vasētisē Moskvinskāj MTS-is, traktorist Kučevasov (sija-zā Gagarin) kulaklān zon i siz ož.

Vbdās eta šemejkābs, kādā organizujtisē Krivosokov da Gladikov kerisā i kerān assinš vreditēļskāj uz, gušālān socialistiķeskāj sobstvennoš. Tulšsa kēzan kampānija Ćulātikā gorjuĆajsā rasxodujtāmaš unāzķ 10 procent vblā. Nevtēvāzān zavēdujussājjez (a nija vėzšāmaš vit mort—Pystogov, Balujev, Mēxonosin, Mēlexin, Konovalov) tranzirujtāmaš gorjuĆajsā 25 tonna—22 tšēĆa rub vblā. Ātik toko ākspeditor Mēlexin V. P. vuzalāma 1842 kilogramm kerošin da 410 kilo avtol.

Krivossokov da Gladikov ēaktām šerti šetalāmaš gorjuĆajsā uĆrezdennoezlā (OkrZU-lā, Zagotze r n o l ā, Okrispolkomlā, rajispolkomlā i mēdikēzle) 10788 rub vblā, no denga nēkinšān āvu poluĆitāmaš.

Traktorrez, avtomasinaez, pricepnāj inventar i mukād imussesivo šetalāmaš akteztēg, nēkin sajn nija oz lēdā, nēkin nь ponda oz otveĆajt. A vorrezlā da zulikkez-lā eta i kolā. Avtomasinaezis viļ Ćsttēzsā nija vėzān vāzēz vblā, vėzān vīna vblā i siz ož. Mendelejevo stancijašān vajikā kuim vartān masinališ remēnnežsā vuzalāmaš. Etašān masinaezēn āni vartnā oz tuj, nija pondasā sulavn vėš.

Tom traktoristez, kādna toko pervujis puķisē traktor vblā vizĆisānē otšēt. Emāš setēam traktornāj brigadirrez, kādna āddān bur pokazatēļezān pētisē, tulšsa kēzan

kampānijaš, kēz suam brigāda Botalovlān. Direkcija nēam ez ker sь ponda, mēdvь pa šķātnь socialistiķeskāj s o g e v n o v a ņ ņ o da levtinь staxanovskāj divizeņno, a vreditēļskāj saķa puktis vbdās vbl sь vblā, mēdvь padmātnь sorevnovanņosā, nija ez šetavlā gorjuĆajsā nija traktoristezlā, kādna vōstisē as vblānš socialistiķeskāj vjāzātēļstvoez.

Mēxanikkez traktornāj brigādaezn oz ovlā, traktoristezlā otšēt šetām tujā, nija direkcija ēaktām šerti, unāzķsā vetlān komandirovkaezā. Kēzan kādā starsāj mēxanik Pystogov 2 nēdēla pirujtis dāvslāsiš Mendelejevaļn. Razjeznāj mēxanik Maļcev nēkin ez tād mļjā 2 nēdēla vetlis Peremā.

Uz uĆot āvu. Traktoristez ožā tādā, mļj nija zarovitisē i mļj poluĆitāsā arnas. Vbdās 13 traktornāj brigāda, a uzlunnez gīzāmaš toko esā 2 brigādālā. Vbdās etāšān Ćinā uz proizvoditēļnoš.

Denga, kādā 1936 godā gosudarstvo šetisē kapitalovlozeņnoez vblā direkcija vizāma nē setĆā, kьĆā kolis. Nēam āvu stroitām i etāšān traktorrez, vbdās masinaez, inventar sulālān zer uvtn.

Etaem prestupnāj uzšān MTS ez vermь vestinь vbdās sija, mļj poluĆitis gosudarstvošān. 54 tšēĆa rubān sija pьris gosudarstvo kormanā. Vreditēļskāj saķa vajā-

tis MTS-liš uzsā razšēmāz, direktor Krivosokov da slān zamestitēļ Gladikov saķavtisē etā vreditēļskāj uzsā, pirujtisē ātlān enā prestupnikkez-kāt. ĀĆs Krivosokov vōštalāma avansān MTS kassāš denga 2314 rub, Gladikov 1628 rub. Nь primer šerti vōštalāmaš i mēdik rabotnikkez. Vbdās 5ni MTS rabotnikkez saķn 9300 rub.

Mļj-zā keris MTS-lān partgruppā i mēdpervo slān partorg jort Tuļjakov? Nožli sija ez āzē etnā prestupnāj deloēzsā? Partorg ez āzē etā vbdās sija, sto sija so-galā idiotskāj sogātān—politēķeskāj vėspeĆnošān, sija politēķeskāja nьzmām. Oštāam Tuļjakov vunētis velķēj vōzdlis jort Staļinliš ukāzānoez vditēļnoš jļis, politēķeskāj vėspeĆnoš likvidirujtām jļis.

A mļla ez primit nēkēam mēraez OkrZU? Vbdās eta jļis ed sija tēdis, šignāllez vālisē. OkrZU i slān naĆānik jort Isakov siz-zā vėspeĆnāja vizētisē eta vblā i aslānš vėspeĆnošān vevtisē vbdās prestupnāj deloēzsā, kādna vālisē i emāš Kōčovskāj MTS-ēn.

Kolā vuzsorān nēkēvtn MTS-is vreditēļskāj saķa da ĆorĆta nakazitn prestupnikkezās. Bolševistskāja likvidirujtn vreditēļstvo posledstvijāez.

S. ZUBOV

Mijā dolgyn og kolĆĆā

Verhovskāj šelsovetiš vbdās kolhozzezn kolhoznikkez obsuzdajtnь VKP(Б) ĆK-liš da SSSR Sovnarkomliš Sverdlovskāj oblaštis kolhozzezlā lgotā šetām jļis postanovlēnno. Šelāmšān privetstvujtnь kolhoznikkez etā postanovlēnno-sā da indān vlagodarnoš partijalā, pravitelstvolā, naroddez luvimāj vōzdlā jort Staļinlā sь zavota ponda kolhoznikkez jļis, kolhoz-nāj stroj krepitām jļis.

—Mijā šelāmšān indāmā

spāšivo luvimāj vōzdlā, uĆitēllā jort Staļinlā mijañ jļis, kolhoznikkez jļis, zavota ponda—vištālisē aslānš sobraņno vblān kolhoz-nikkez Verhovskāj da Bormotovskāj kolhozzeis.—Mijā dolgyn og kolĆĆā, pondāmā uzavnь esā burzķka, bolševistskāja pešņn vblān urozaj ponda, staļinskāj 7—8 miļliard pud šu ponda, obrazcovāja tьrtāmā gosudarstvo ožn assinš vjāzātēļstvoez.

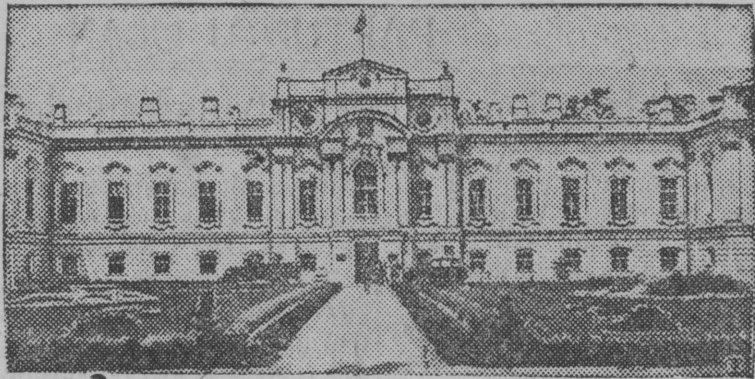
MEXONOSIN

Jort Staļinlā kolhoznāj spašivo

Mijā, kolhoznikkez Samkovskāj šelsovetiš, Zapol-skāj kolhoziš, obsuzdajtn-mā partijališ da pravitelstvoliš postanovlēnno Sverdlovskāj oblaštis kolhozzezlā lgotāez šetām jļis. In-dāmā pьm šelāmšān spašivo luvimāj vōzdlā jort Staļinlā kolhozzez jļis da kolhoznikkez jļis sь zavota ponda.

Mijā pondāmā uzavnь esā burzķka i razovlaĆajt-nь narod vraggezās, kēem vь maskān nija ez vevtisē. Vbdās trudospōbnājjez mijañ kolhozn gīzsisē viļ zājom vblā kьk—kuim nēdēlāša zarabotok vblā.

Kolhoznikkez ēaktām šerti: Belavin Matvej JegoroviĆ.

Kijevn USSR ĆIK-lān zdanņo.

Jort N. I. Jezovās Lenin ordenān nagraditām jļis

SSSR CENTRALNĀJ ISPOLNITELNĀJ KOMITETLĀN POSTANOVLENNO

SSSR Centralnāj Ispolnitel-nāj komitet postanovlaj-tā:

Pravitelstvennāj zadānoez tьrtāmn NKVD orgānezn vėškātan deloēn āddān tādāna gьriš uspeĆez ponda nagraditn jort N. I. Jezovās Lenin ordenān.

SSR Sojuz Centralnāj Ispolnitel-nāj Komitetlān predsedatēļ M. KALIŅIN.

SSR Sojuz Centralnāj Ispolnitel-nāj Komitetlān šekretar A. GORKIN.

Moskva, Kremļ. Ijuļ 17 lunā 1937 godā.

VBLĀZĶK LEBTAMĀ SOCSOREVNOVANŅO ZNAMJA

Mijā, Podvolosinskāj kolhoziš kolhoznikkez, obsuzdajtimā VKP(Б) Centralnāj Komitetliš da SSSR Sovnarkomliš Sverdlovskāj oblastis kolhozzezlā lgotāez šetām jļis postanovlēnno i šelāmšān indāmā kolhoznāj spašivo partijalā da pravitelstvolā, luvimāj vōzdlā jort Staļinlā kolhoznāj kreštjana jļis sь zavota ponda.

Eta postanovlēnno vblā mijā vizāmā otvetsē socso-revnovānno pašĆatāmān da staxanovskāj divizeņno levtāmn turun zaptāmn, urozaj žimlālmān, arša kampānija Ćulātmān.

Āstāmmēztēg da srok kēzā žimlālam urozaj, tьrmāmān zaptāmā poda ponda šojān,

obrazcovāja tьrtāmā gosudarstvo ožn assinš vjāzātēļstvoez.

Kēz assinšm šin pondāmā vėregitn kolhoznāj s t r o j, lebtāmā revolucionnāj vditēļnoš, pondāmā possadātēg razovlaĆajtnь trockistskāj da pravaj bandittezās, kolhoznāj sobstvennoš raxissajtšezās, vbdās narod vraggezās, bolševistskāja likvidirujtāmā aslānš kolhozn vreditēļstvo posledstvijāez.

Esā torĆtĶka suvtāmē leņinskāj partija gēgēr, luvimāj vōzd jort Staļin gēgēr.

Sobraņno ēaktām šerti: G. R. Kļasov, Ja. I. Kļasov, I. A. Kļasov, M. Je. Kļasova, D. I. Kļasov.

Kьtān zapasnāj Ćāšsez?

Lun-mād verti pondēĆas uboroĆnāj kampānija, kādā pondas trebujtn iskluĆitel-nāj naprjazonnāj uz. Vbd Ćās-sā, vēd minutās pondas zavišitn sšān, kēz gotovit-Ćisē kolhozzez, kēz kolhozzezsā snabdītis šelxožsnab zapasnāj Ćāšsezān.

Šelxožsnabiš sklādez vbd koĆ zapasnāj Ćāšsezān tьrmāš, no kādā kolān, nija āvu.

Šelxožsnabiš zavēdujussāj TupiĆn da masinoved Mēxonosin btišēn sь vblā, sto mijā-pē zājavka kopijāeznas tьrimā-ni. Ne ātik das zājavka kerimā Oblzūā, no zapasnāj Ćāšsez ānāz āvuāš.

Ožā tьrmā vundan masinaez „Ideal“ ponda vbdkod zapasnāj Ćāšsez 18 naimēnovānno, „Kommunar“ ponda 16 da „M.-Kormik“ ponda 18 naimēnovānno—nē ātik tšēĆa stuka. Kombajn „Kommunar“ ponda oz tьrmā tozā

18 v b d k o d naimēnovānno Ćāšsez. Kombajnnez ponda prorezinēnnāj remēnnez ožā tьrmā 2070 metra, instrument—sverloez 4120 stuka, 115 ognetuštēļ, 35 kilogram olovo, 125 kg. vavit i siz ož.

Vbdās eta vaitā sь jļis, sto uboroĆnāj kampānija masinaezān ovėspeĆitām vbdān, oz lo. Šelxožsnab da slān rukovoditēļez eta jļis ožķk zavoĆitĆisē jēā. UboroĆnāj kampānija vajētisē javnāj sьv dņnā. Ezā opravdajtē assinš uzņnā bolševistskāj dēloān.

Setēam položennošā, kēz uzalā šelxožsnab, tьrpitn ož-lān nēmymda oz poz. Kolā āni-zā setān suvtātn bolševistskāj uz. Vļjašnitn, kьtān setān priĆināns? Mļla ānāz āvuāš zapasnāj Ćāšsez? Kin setān vreditā, starajtĆā padmātn uboroĆnāj kampānija-sā?

P. T.

PARTIJNĀJ OLAN

Kandidattezlēn da sočuvstvujussājjezlēn seminar

Ijun 29 lunsān ijuļ 2 lunnāz Jušvinskāj VKP(В) rajkom čulātis noļ lunsā seminar partija kandidattekot da sočuvstvujussājjezkot.

Opitnēj propagandisttez kipoduvtēn partija kandidattez da sočuvstvujussājjez izučajtisē jort Stalinliš doklad da zaključitelnej kēv da doklad jort Zdanovliš VKP(В) CK fevraļskāj plenum vylēn, „SSSR Verhovnēj sovetē vērjēmmēz jylis Polozēnčo“, statja „Razvedka da kontrazvedka“, VKP(В) CK-liš da

SNK-liš postanovlenno Vsesojuznēj šelskoxozajstvennoj vьstavka jylis i siz ozlan.

Partija kandidattez da sočuvstvujussājjez kolčcisē adān dovolnējš eta seminarēn i korānē VKP(В) Jušvinskāj rajkomēs etāem seminarēz čulātēn vьd mišēcē. Eta kolana poleznēj meroprijatije, kēdija adān una levtā kandidattezliš da sočuvstvujussājjezliš idejno-političeskēj uroven.

F. Kaņukov

Pišmo sočuvstvujussājēlēn

1936 godē Ijuļ mišēcēn VKP(В) Košinskāj rajkom menē primitis sočuvstvujussājē. Čulālis god, VKP(В) rajkom da rajkomovskēj pervičnēj partorganizacija, kēcē menē krepitisē, me jylis vūnētisē. Vьdsā godēn me toko etpriš vāli politzānātijāez vylēn, kētēn velētēn partijališ ustāv i sešša menē etpriš ez korlā velētēn i ez šetalē nekē-

eam partijnēj poručēnčoez.

A menēn oхota velētēn, oхota izavnē, no rajkom da pervičnēj partorganizacija oz šetē menēn nekēem otsāt. Etāem položenņōs ne toko mekāt, Košinskāj rajkom voovse oz nuēt nekēem iz sočuvstvujussājjezkot.

Batujev Ja. S.

d. Reklāb.

POVZIS SAMOKRITIKAIŠ

Čulālis god, kēz švjaz Okrotdeliš pervičnēj organizacijāis komsomolēcēz vērjēnē komsomolkaēs—Meļčakovaēs izavnē nesojuznēj molodoz kolāsēn.

Čulālis god, a Meļčakova nekēem iz nesojuznēj molodoz kolāsēn ez pašket i ez vermē gotovitēn etik mortēs VLKSM rjadē primitēm ponda.

I vot švjaz Okrotdeliš pervičnēj komsomolskēj orga-

nizacijalēn vāli naznācitēm otčotno-vьbornēj komsomolskēj sobraņčo, no eta sobraņčo ez sostoitč toko silēn, sto Meļčakova povzis kritikāis. Meļčakova rukšēm ročtovēj masina vьlē da mupēm Kuvāē, a sobraņčo zugšēm.

Ročta vьliš komsomolēcēz dolženēs ovsuditēn Meļčakovalis postupok da šetēn kolana ocenka sь uzlē.

Komsomolēc

Nacionalnēj čelād sad

Vot mēdik god-ņi, kēz Kudьmkarskēj nacionalnēj čelād sadik uzalē kksuvda vil kerkuēn. Postepennējā čelād sadlēn sodē i oворudovaņčo. 1937 god kezē oворudovaņčo ponda lezēm 25 tьseca rub, 10 tьseca nēiš vizēmaš-ņi. Nēvēmaš piāņino, 4 čelād velošped. Puovēj avtomasinaez. Zavoditēnē una čačāez da esē nevāzēn zakāzitišē nēvēnē čačāezsē Sverdlovskiš 2 tьseca rub vьlē. Nēvēmaš vьt persidskēj kovjor, kēda ponda vestēmaš 800 rub. Sverdlovskiš-zē nēvēmaš 1527 rub vьlē šakēj storaez, dorozkaez, salfetkaez, vьdēs strāčitēmaš da vьvьvājtēmaš vьd rēma sunisēzēn. Zavoditēmaš kēr-

tovēj krovatokkez bur ročstellaēn da esē zakāzitišēmaš nēvēnē 30 Varsavskēj krovatka. Ena lunnezē polučitāzē 3 pedālnej avtomobil, kēdnija ponda stroitēmaš todēlnēj garaz. Una esē šakēj vogatstvōs čelād sadiklēn, no vьdēs on vermē vištavnē.

Bur tatēn čelādoklā, nija organizovannējā radio oзыn livo patefon oзыn čulātēn asьvša zarjadka, orsānē, šьlānē, a to vetlānē soččišān čelād parkē, kētēn tutāšēnē karušel vьlēn, „gēnajtēn“ puovēj vāvvez vьlēn, orsānē pesokēn i siz ozlan.

Etāzi radostnējā da sčastlivējā čulātēnē kadsē mijan čelādok aslanēs nacionalnēj čelād sadēn.

Pedālnej avtomobilēz

Ena lunnezē Okrono polučitiš 7 pedālnej avtomobil. 3 avtomobil šetis nacionalnēj čelād sadlē, 2 avtomobil № 1 čelād sadlē da 2-zē avtomobil № 2 čelād sadlē.

Radēs mьmda čelādēn,

nija siz i lakašēnē avtomobilēz verdē, vьdēnlē oхota gēnajtēnē. A nacionalnēj čelād sadik stroitēnē todēlnēj garaz, kētēn pondasē sulavnē avtomobilēznēs.

KALASNIKOVA

Mьlā abu bur litovkaez?

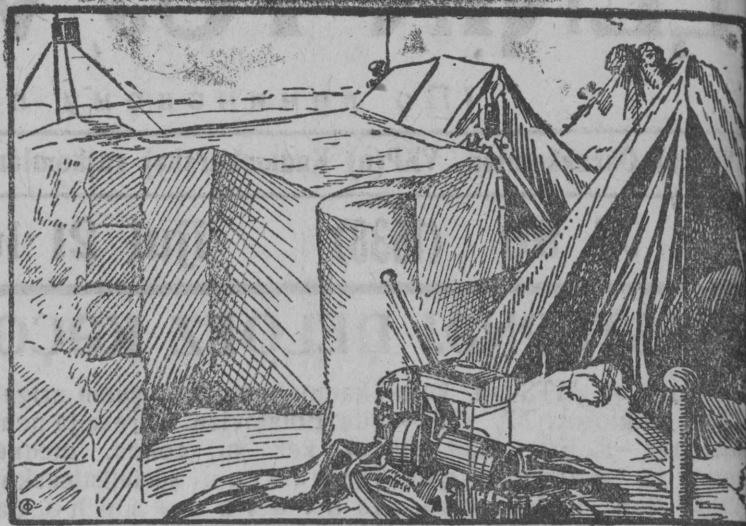
Mijan vizēz esē ne vьdēs burāš. Emāš setēam vizēz, kētēn una mьrrez da kustānikkez. Etāšan ne vьdlān tužē bekisēn masinaēn. Resajussēj rol bekisētmēn orsē šo esē litovka.

No litovkaez avuēs, a kēt i emāš to nija umēl kačestvoaēs—nēvьtēs, kьzdoraēs, turun voštānē umēlā.

1928 godēn vajlisē „Avstrijskēj“ litovkaez, kēdna vālisē adān burāš. Me kōra kernē zakāz kētēn kerānē etnījē litovkaez i vajnē nījē mijan okrugē.

G. R. KBLASOV

BOŁSEVIKKEZ ŠEVERNĀJ POŁUS VьLьN

Racijalēn palatka; vokas lьmovēj zdaņčo, kēda zamenitis etē palatkasē.

Сено, трава, силос

Запоздание с уборкой трав может поставить колхозы в весьма неприятное положение. Дождь, подсыхание травы, опять дождь и т. д.—в результате или полная гибель укоса или „черное“ сено, которое будет хуже любой соломы.

Как же сохранить сено и траву для зимнего употребления? Предлагаем два способа:

1) Погодные условия не дают возможности досушить сено. Но все таки это уже не трава, а сено с повышенной влажностью. Если его сложить в стог—гибель его не минуема: сено „сгорит“. Нами много лет испытывался способ укладки такого сена с дренажем. Дело это очень простое.

Заготавливаются осиновые ветви длиной полтора-два метра (по ширине стога), толщиной, в отрубе, 3—5 сантимет. Сено укладывается обычным способом и слегка утаптывается. Когда будет наложен слой 70—80 см. толщиной, сверху раскладываются ветви осины тоже на 70—80 см. друг от друга. Затем опять слой сена, ветви и т. д. до вершины.

Осина обладает замечательной способностью быстро высохнуть в любых условиях. В этом случае она играет роль вытяжных труб. Сено быстро подсыхает и сама осина высыхает так сильно, что листья ломаются как стекло.

Употребляться должна только осина, свежерубленая с листьями. Никакое другое дерево непригодно для этой цели.

2) Высушить траву нет возможности. Остается одно: засилосовать.

Засилосованная трава лучше сена. Все ее питательные качества сохраняются полностью. Переваримость у нее лучше, чем у обычного сена. Засилосованная трава готова для мешанки—только пересыпать овсянкой. Пригодна для корма и коров и лошадей. В яме может сохраняться 3—4 года.

Такие травы, как осока, даже требуют обязательного силосования.

Перед силосованием трава подсушивается до увядания ее нежных частей—листочков. Очень влажную траву силосовать не рекомендуется.

Затем трава режется на соломорезке или, в крайнем случае, пропускается через молотилку.

В яме трава уплотняется до отказа. Через день-два, когда трава осядет, яма опять набивается до краев и сверху закладывается глиной, толщиной см. 20. Поверх глины, во избежание ее растрескивания, насыпается такой-же слой рыхлой земли.

Навес над ямой обязателен, так как ни одна капля дождевой или снеговой воды не должна попасть в силос. На расстоянии метра от краев ямы выкапывается кольцевая канава с выходом вниз склона.

Мерзлый силос непригоден для корма животных. Поэтому, как только наступят холода, яма засыпается землей, слоем 60—70 см. Поверх земли наваливается солома в полтора-два метра толщиной. Без соломы толщина земли должна быть не менее метра.

Перед снегопадом навес с ямы убирается.

Зав. Кудымкарским сортоучастком М. Топорков

Dojego vskēj pompadur

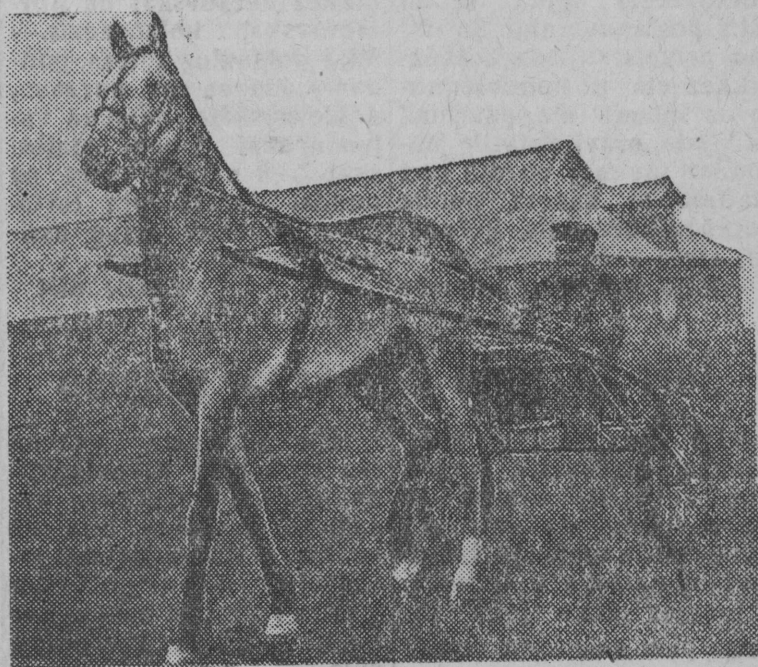
Ozza Dojegovskēj vьručstokiš zavhoz Botalov Konstantin (Jušvinskēj rajon) pьris kodēn 85 godša starik ordē, Maļcev Ivan Andrejevīč ordē (Dojeg) i pondis gorātēlņē:

—Vaj tatčē klūč amvāršit! Starik: mьj te, vačusko, kēr-zē me šeta, menam paškamok-zē-ed setčēn em...

Botalov (topritē). Dьr esē pondan pingēnē! Vaj! A to zugda zamoktē! Leza-ed gorvьvšit!

Starik povzis i šetis klūč. Čulālis ne etik mišēc, a Botalov vēr klūč stariklē ez šet, i oz lez pьrnē amvārē. Kin tādē, podi i stariklēn nem setčēn-ņi abu.

Jušvinskēj prokuraturalē kolē delosē rassledujtēn, da Botalovkēt primitēnē mēraez. I. S.

„Krasnēj Ukraina“ kolhoziš (Grevēnovskēj rajon, Xarkovskēj ovlāšt) Trēnov P. M. Mošin gēnajtētē „Dudi“ ņima zerevecēs.

IJULSKƏJ LUNNEZ PETROGRADYN

1917 godyn fevralškaj lunnez vooruzonnaj rabocajjez da soldattez vasətisə vira car Nikolajəs. „Mir, nan da svoboda“—gizisə nija aslyns znamjoez vylə.

Petrograd da mədik goroddez ulicaeyn carskaj svorakat panıt peşşan bitvaezly kıştisə assıns virsə rabocajjez da soldatskaj silnellezə pastətam kressana. No perevcrot vərən vlašt suris burzuaznəj Vremennəj pravitelstvo kiə.

Mensevikkez da əserrez otsaləmən burzuazijalə udajtcis boşnə aslas kiə samoderzavija vylən pobeđa ploddez, nija polzujtcisə sijen, sto rabocaj klass vəlī esə uməla organizujtəm. Rabocaj klass bolsevikkez prizv şərti, revolucija medozza luanezə-zə—pondis sozdavajtnə aslyns vlaš organnez,—rabocajjez, kressana da soldatskaj deputattezliş Sovettez. No sek sovettezə sedisə una mensevikkez da əserrez. Rabocajjez esə veritise nylə, sto nija pondasə dorjəny uzalişsezliş interesezsə.

LEBIS MASSAEZLƏN VOZMUSSENŇO

Fevralškaj revolucija vərən çulalis 3 mişec, a pravitelstvo ez opravyajvt rabocaj klassliş da trudovəj kressanalış ətik nadezda.

Rabocajjez da kressana carəs svergnitəm vərən trebjutisə mir, a Vremennəj pravitelstvo prodolzajtis vir kiştan vojna, kəda vğodnəj toko pomessikkezlä da kapitalistezlä. Narod trebjutis nan, a vojnaşan lunış-lunə vñşalis ebgjaləm. Narod trebjutis svoboda, no burzuaznəj Vremennəj pravitelstvo raspravljajtcis nedovolnəjjezkət siz-zə zestokəja, kəz carskaj zandarmmez. Mu, kəda viççisise kressana, kolçisə pomessikkez kiezn, fabrikaez da zavoddez—kapitalistez kiezn.

Siz-kə revolucijalən ətik zadaça ez vəv resitam i narodnəj massaezlen vozmussenəno vėdmis lunış lunə. 1917 godyn vėdəs maj, a osobenno ijun mişeccezə goroddezyn munisə zavastovkəz. Kressana levtisise pomessikkezlä panıt.

Armijən siz-zə vėdmis nedovolstvo. Lois izvestno şylis, sto front vylən vosstanovitise smertnəj kazn, vezsisə nepokornəj polkkez i s. o. Soldattez otkazvajtcisə volujtnə.

Ədđən ləçta paşkalis peşşəm Petrogradyn. Ijun 13 lun kezə 19 zavod da 3 voinskəj çast Petrogradyn vəlī bolsevikkez ladorn. Nija trebjutisə şetnə vlaštsə Sovettez kiə.

BURZUAZIJA VYNŞƏTƏ GNOT

Burzuazija kazalis, sto vėdmə nedovolstvo Vremennəj pravitelstvoən, i poləmşan, açs vuzis nastuplenəoə rabocajjez vylə, med zmitnə nija ştena berdə da zastavitnə podçinıtçəny.

Fabrikantez pondisə pədnəvnə assıns zavoddezə. Maj mişecyn vəlī pədnəlməş 108 zavod, ijunyn—125 zavod, ijulyn—206 zavod. Kapitalistez dumajtisə: „oz loə tovarrez, ozə loə produktəz, rabocajjez ozə pondə poluçajtnə zarabotnəj plata, ebgjaləm kidas nija vuntujtəmis, zastavitas nija smiritçəny“. A front vylən etə kədə ləşətcis vil nastuplenəo. Vremennəj pravitelstvo ləşətcis bştnə kuləm vylə das tşecəzəz rabocajjezəs da kressanaəs.

No sogmis kakraz vərən, mşj viççisise kapitalistez. Nylən ugrozəz da dejstvija ez kerisə bşit vozmussenəno rabocaj klass koləşn da revolucionnəj soldattez koləşn. Siz-zə Petrogradə pondisə şiznə sluxkez front vylən nastuplenəo provalitəm jylis. Vozmussenəno da nedovolstvo şo ədđənzək vñşalis.

PULƏMJOTÇIKKEZ PETISƏ PERVƏJJEZƏN

Ijul 3 lunə asvynas (ijul 16 lunə vil ştil şərti), pervəj puləmjotčəj polkyn mişing vylən soldatskaj massalən predstavitellez potrebjutisə nemedlennəj vooruzonnəj vşstuplenəo Vremennəj pravitelstvo svergnitəm pondə.

Jort Stajin viştaşə, sto sija-zə lunə bolsevikkezlän oşegorodskəj konferencija zəşədađno vylə pşrisə kək delegat puləmjotnəj polkşan.

„Mijanliş polkşə mədəny raskasirujtnə javitise nija,—mijan vylən izdevajtcəny. Mişə ozlan viççisnə oğə vermə i resytimə vşstupitnə, mşj ponda bştimə-qi zavoddezə da polkkezə delegattezəs“.

Puləmjotçikkezşan delegattezəs vostorzennəja primitlisə zavoddezyn da fabrikaezyn. 30 tşecə puřilovəz şəşisə nş prizv vylə da petisə demonstracija vylə. Nş dşnə ətləşisə rabocajjez i mədik predprijatijəzis.

Bolsevikkez bura tədise nastroennəsə Petrogradış rabocajjezliş da soldattezliş, azşisə, sto nija nekəvtçəny vojə. No bolsevikkez ləddisə, sto sija momentə, kad vooruzonnəj vostanno ponda esə ez şibatçy. Bolsevikkez tədise, sto esə nş vėdəs rabocajjez da kressana vezərtisə mensevikkezliş da əserrezliş bəvətcəmsə. Bolsevikkez tədise, sto kəzi Petrogradskəj rabocajjez etə lunə vşstupajtisə-vş panıt Vremennəj pravitelstvoə oruziəan kianş, nija mozot ezə-vş podderzətə mədik goroddezis uzalişsez, a una voinskəj çaşsez, kədnija esə vəlī vėrnəjəş vremennəj pravitelstvoə, vşstupitise-vş panıt vosstavşejzlä.

Zato burzuazijalə vəlī vğodno kernə nşaskadə vşstuplenəo Petrogradyn, kəz rabocaj klasslən vñns esə nştyrməmən vəlī sploçonnəj, i sija vėdnəzəş starajtcisə kernə etə vşstuplenəoşə, sprovcirujtnə, med şvəryn pədtəny sija virən.

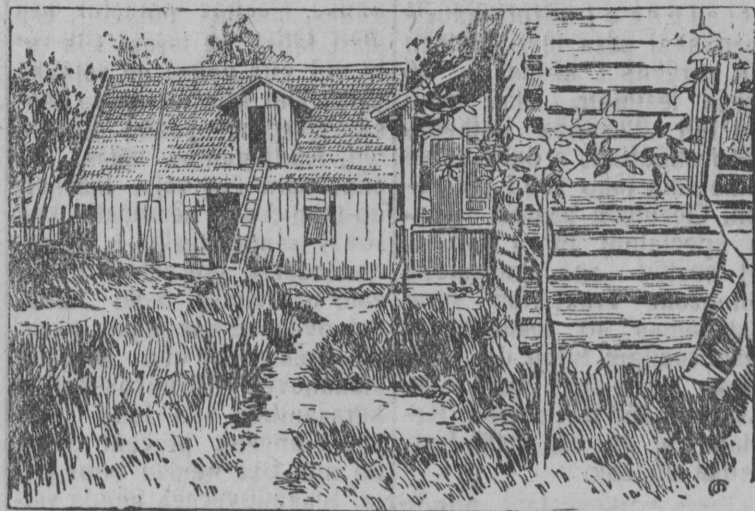
Kəti bolsevikkez vəlī i panıt vşstuplenəolə, no, kəz rabocajjez da soldattez ijul 3 lunə ştişijnəja şotaki petisə uličez vylə, bolsevikkez resytisə vozglavitnə demonstracijəsə, med şetnə şylə organizovannəj, mirnəj karakter, nş şetnə burzuazijalə sprovcirujtnə (taekyn) otirəs nşaskadə vooruzonnəj vşstuplenəo vylə.

Asvynas, ijul 4 lunə, demonstracijəz çulalisə vil vñnə; demonstracijəzşə vozglavljajtisə bolsevikkez.

DEMONSTRACIJAƏS RAZGROMITƏM

Burzuazija rasçottezlä panıt demonstracija çulalis mirnəja, no kontrrevolucionqerrez resytisə kernə vir kiştəm. Nija stolcais vėd ulicaə indisə assıns patrullezəs, kəti munisə demonstracijəz. Kerku jurrez vylən suvtətisə puləmjottez. I vot mirnəj demonstracija vəlī vşləm vintovkəzşan da puləmjottezşan. Virən kraitçisə Petrogradlən mostovəjjez. Vjəşəm truppezən kəzise ulicaez.

Demonstracijəzəs vşləm vəlī şignalən rabocaj organizacijəzəs pogromlə. Asvyn kezəs ijul 5 (18) lunə kontrrevolucionnəj voinskəj çaşsez da junkkerrez razgromitise „Pravdaliş redakcijasə, a ijul 6 (19) lunə voştisə Petropavlovskəj krepost,

Razlivn jort Jemeljanov daçəny saraj, kytən sajləşis V. I. Lenin.

kytən vəlīse revolucionnəj soldattez da razgromitise kerku, kytən vəlī bolsevikkez partijalən komitet.

Varvarstvoən da zestokəşən raspravljajtcisə gromiləez oşyn munisə proletarijəzkət. Pantaləməş ulica vylən rabocajəs jort Vojinovəs, kədişə rasprostranjətam gazeta „Pravda“, bandittez zverskəja vijisə sija, a gazetaezşə sotitə setən-zə mostovəj vylən. Front vşvşan vəlīse korəməş pravitelstvoə vernəj voinskəj çaşsez. Gorod kuza veltisə junkerskəj patrullez, oxranajtisə pogromsikkezəs. Aresttez, oşskkez, vijləmmez, rabocajjezliş kvartirəz razgromitəm ezə dugdvilə.

Sija-zə lunə Vremennəj pravitelstvo rasporjaditçis areştujtnə Leninəs da şetnə sija sudə. Partija resenno şərti, Lenin munisə podpoljoə. Rabocajjez bura sajevntisə asşıns vozdnəsə i Vremennəj pravitelstvoən sotna kossişsez ezə vermə sija azşyn. Podpoljoşan Lenin ətləşn Stajinkət veşkətliş peşşəmən.

I etə şəkət kədə nşgodajjez da predatellez, kədnija medvərən loisə fasizmlən veşkət agenttezən—Trockəj, Kamenev da Rykov,—trebjutisə, medvş Lenin javitçis Vremennəj pravitelstvoən sud vylə. Etazi nija mədisə şetnə partijaliş vozdəş burzuazijalə rasterzanno vylə.

No jort Stajin rezkəja vşstupitnə panıt etalə da beregittis Ilijçəs revolucija pondə.

KONTRREVOLUCIJA PROŞÇITAJTCIS

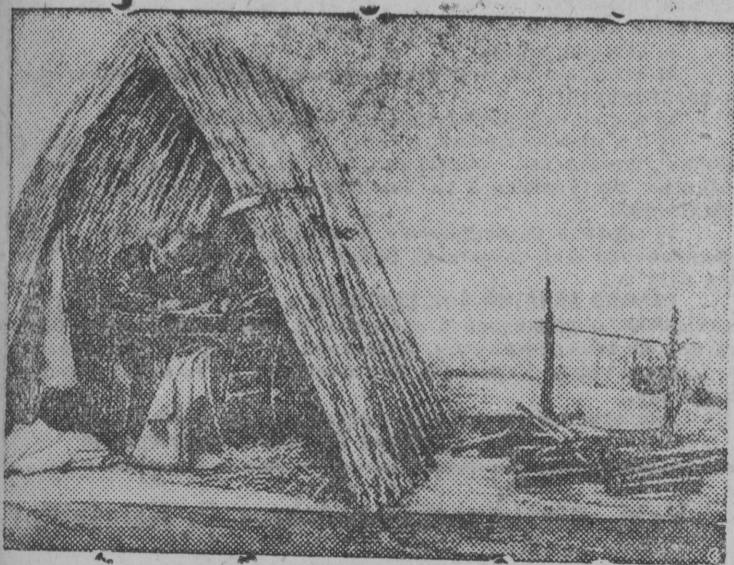
Petrogradskəj rabocajjezliş da soldattezliş demonstracija vşləm vərən, kapitalisttez dumajtisə, sto nija vşlīsə revolucijəsə. Bşliş-zə vəlī nş siz. Demonstracijəəs vşləm mşçcalis vėdəs rabocajjezlä da kressanalə, sto mensevikkez da əserrez vəzştdnəja vəvətcəny, suəmən, sto vşttevş burzuazijakət pozə dogovoritçəny mirnəja. Vėdnəlo lois jasnəj, sto Vremennəj pravitelstvo—etə pravitelstvo kapitalisttezlän da pomessikkezlän, sto rabocajjezlä da kressanalə etə pravitelstvoşan, rasstrelşə vitçisnə nşm.

Şo unazək i unazək rabocajjez, kressana da soldattez ubezdatçisə şşyn, sto toľko bolsevikkez vaitəny pravdasə, da nulətəny uzalişsezəs pravilnəj tuj kuza, Vremennəj pravitelstvoəs svergnitəm vylə vñn gotovitəm pondə prizvəjətamən.

Bolsevistskəj partijalən rjaddez pondisə peryta vėdməny. Kvim lunən Petrogradyn partija çlənnez soddisə 2,500 çlən vylə.

Sovettezə deputattezəs vərjək kosta, una zavoddez vylən mensevikkez tujə da əserrez tujə rabocajjez bştisə deputattezən bolsevikkezəs.

Revolucijalən vñn krepatmis. Şibatçisə resytelnəj vojjez.

Revolucija muzej. V. I. Lenin saləşlən maket.

Ijunskəj rabocaj demonstracija Petrogradyn.

